

Reg. č. UNMS/00484/2024-211 – 008744/2024

**PROTIKORUPČNÝ PROGRAM
ÚRADU PRE NORMALIZÁCIU, METROLÓGIU A SKÚŠOBNÍCTVO
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Aktualizované znenie
Jún 2024
Bratislava

1. Úvod

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (ďalej len „ÚNMS SR“ alebo „úrad“) je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť technickej normalizácie, metrológie, kvality, posudzovania zhody a akreditácie orgánov posudzovania zhody. Úrad vypracúva koncepciu štátnej politiky, vykonáva metodickú činnosť a dozerá na plnenie úloh v oblasti technickej normalizácie, metrológie, kvality, posudzovania zhody a akreditácie orgánov posudzovania zhody.

Organizáciami v pôsobnosti úradu sú:

- a) **Slovenský metrologický inšpektorát** (ďalej len „SMI“) ako rozpočtová organizácia zriadená zákonom č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o metrológii“),
- b) **Slovenský metrologický ústav** ako príspevková organizácia zriadená zákonom o metrológii,
- c) **Technický skúšobný ústav Piešťany, a. s.**, ako akciová spoločnosť v zakladateľskej pôsobnosti úradu,
- d) **Slovenská legálna metrológia, n. o.**, ako nezisková organizácia v zakladateľskej pôsobnosti úradu.

Úrad kontroluje dodržiavanie zákona č. 53/2023 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody (ďalej len „zákon o akreditácii“) a plnenie povinností **Slovenskej národnej akreditačnej služby** ako národného akreditačného orgánu ustanoveného zákonom o akreditácii a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 v platnom znení.

Úrad vypracoval **Protikorupčný program Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky** (ďalej len „PKP ÚNMS SR“) v súlade s **uznesením vlády Slovenskej republiky č. 585 z 12. decembra 2018 k Návrhu protikorupčnej politiky Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023**, ktorým bola schválená Protikorupčná politika Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023 (ďalej len „Protikorupčná politika SR“). V bode B.3. tohto uznesenia sa členom vlády a predsedom ostatných ústredných orgánov štátnej správy ukladá prijať na základe posúdenia a vyhodnotenia korupčných rizík rezortný protikorupčný program, v ktorom budú uvedené konkrétne protikorupčné systémové opatrenia a zverejniť ho na svojom webovom sídle.

Koncepcia schválenej Protikorupčnej politiky SR je postavená na predchádzaní korupcii. Predchádzanie korupcii je tak uprednostňované pred represívnymi opatreniami, ktoré riešia už konkrétne prípady korupcie. Účelom Protikorupčnej politiky SR je preto zlepšovať protikorupčnú prevenciu, posilňovať boj proti korupcii a zohľadňovať pritom súčasnú dynamiku vo vývoji korupčných javov, podmienok a príležitostí pre vznik nových korupčných situácií, identifikované korupčné riziká a príčiny korupcie. Jedným zo systémových prístupov, ktoré umožnia preniesť požiadavky a odporúčania schválenej Protikorupčnej politiky SR do praxe, je **implementácia systému manažérstva proti korupcii** (ďalej len „SMPK“) podľa požiadaviek STN ISO 37001: 2019¹ (ďalej len „norma“). Úrad má implementovaný a certifikovaný SMPK od roku 2020, pričom v dňoch 15. a 16. mája 2023 úrad úspešne

¹ STN ISO 37001: 2019. Systémy manažérstva proti korupcii. Požiadavky s usmernením na používanie.

absolvoval recertifikačný audit SMPK a systému manažérstva kvality a v dňoch 29. a 30. mája 2024 prvý spoločný dozorný audit oboch manažérskych systémov.

Samotné právne predpisy však nepostačujú na riešenie problémov súvisiacich s korupciou, a preto by mali jednotlivé organizácie aktívne pristupovať k boju proti korupcii. Norma špecifikuje mechanizmy na predchádzanie prípadom spojeným s korupciou, ako aj jej odhaľovanie a následné prijímanie represívnych opatrení v jednotlivých organizáciách, ktoré sú zodpovedné za predchádzanie korupcii prostredníctvom cielených systémových protikorupčných opatrení.

PKP ÚNMS SR nadväzuje na schválenú Protikorupčnú politiku SR a pri jeho vypracovaní a následnej aktualizácii sa zohľadnili požiadavky normy, ako aj poznatky získané v súvislosti s certifikovaným SMPK v ÚNMS SR.

Aktualizáciou PKP ÚNMS SR z roku 2021 sa zrušil **Strategický plán boja proti korupcii v podmienkach Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky** (ďalej len „Strategický plán ÚNMS SR“) vypracovaný dňa 17. júna 2014 na základe uznesenia vlády SR č. 517 z 10. augusta 2011 k návrhu strategického plánu boja proti korupcii v Slovenskej republike a aktualizovaný dňa 1. mája 2017 na základe uznesenia vlády SR č. 403 z 8. júla 2015 k návrhu Akčného plánu na posilnenie Slovenskej republiky ako právneho štátu, ktorého cieľom bolo eliminovať korupciu a zvyšovať transparentnosť na jednotlivých úsekoch činnosti ÚNMS SR. Strategický plán ÚNMS SR tak bol nahradený rezortným PKP ÚNMS SR.

ÚNMS SR v roku 2022 úspešne ukončil národný projekt „Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy“ (ďalej len „národný projekt“), ktorého cieľom bolo zvýšiť efektívnosť a kvalitu riadenia činností organizácií verejnej správy.

Do prvej časti národného projektu sa zapojilo 20 partnerských organizácií vrátane ÚNMS SR a prebehlo celkovo 27 implementácií jednotlivých modelov, nástrojov a systémov manažérstva. V rámci implementácie SMPK získali certifikát a v súčasnosti ho udržiavajú Úrad vlády SR, Slovenský metrologický inšpektorát, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a ÚNMS SR.

PKP ÚNMS SR je určený pre zamestnancov ÚNMS SR, zmluvných partnerov, ako aj pre rezortné a spolupracujúce organizácie a ostatné zainteresované strany². Jeho účelom je poskytnúť im súbor konkrétnych krokov na predchádzanie korupcii, najmä prostredníctvom identifikovania a riadenia korupčných rizík a zamedzovania priestoru na ich vznik.

2. Použité skratky

EK	Európska komisia
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
ES	Európske spoločenstvo

² Zainteresovaná (zúčastnená) strana je osoba alebo organizácia, ktorá môže ovplyvňovať rozhodnutia alebo činnosti úradu, byť nimi ovplyvňovaná alebo ktorá sa sama vníma ako tá, ktorá môže byť rozhodnutiami alebo činnosťami úradu ovplyvňovaná - napríklad zmluvní partneri, zamestnanci úradu, kontrolné orgány, orgány štátnej správy, medzinárodné organizácie, vedecké inštitúcie a univerzity, profesijné združenia, asociácie a spoločnosti, verejnosť, rezortné organizácie a verejní činitelia.

OSN	Organizácia spojených národov
SR	Slovenská republika
TZ	zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov

3. Vymedzenie pojmov

Na účely PKP ÚNMS SR sa vymedzujú nasledujúce pojmy:

Korupcia

Vymedzenie pojmu korupcia ako zneužitie moci alebo postavenia vo vlastný prospech alebo v prospech iných osôb sa opiera o Dohovor OSN proti korupcii.³ Podobne aj EK v súvislosti s EŠIF používa všeobecné vymedzenie pojmu korupcia, ktorú vníma ako „zneužitie (verejného) postavenia na osobný prospech“.⁴ Zdôrazňuje, že korupčnými platbami či transakciami sa napomáha mnohým ďalším druhom podvodov, ako sú napríklad falošné fakturácie, fiktívne výdavky alebo neplnenie zmluvných záväzkov.

Aj keď v čase vypracovávania tohto dokumentu samotný pojem korupcia nie je ako termín v slovenských právnych predpisoch osobitne vymedzený, v TZ sa v § 328 až § 336d uvádzajú druhy konaní súvisiacich s korupciou či úplatkárstvom. Termín korupcia má preto v tomto dokumente generický význam, ktorý zahŕňa nielen všetky uvedené druhy konania, ale aj akékoľvek ďalšie konania poškodzujúce verejný záujem. Zahŕňa takisto zneužívanie moci, právomoci, vplyvu či postavenia, navádzanie na takéto zneužitie, klientelizmus, rodinkárstvo, protekcionárstvo, vydieranie, konflikt záujmov, nezákonný lobing, poskytovanie a prijímanie nenáležitých výhod bez poskytovania protislužby a spreneveru verejných zdrojov. Zneužitie právomoci verejného činiteľa v zmysle § 326 TZ je vo svojej podstate takisto korupciou, rovnako ako i trestné činy spáchané v súvislosti s verejným obstarávaním a verejnou dražbou⁵ a machinácie v súvislosti s konkurzným a vyrovnacím konaním⁶.

Korupčné riziko

V užšom zmysle sa pod týmto pojmom rozumie existencia príležitosti, pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie a finančných strát spojených s korupciou. Zahŕňa aj príčiny alebo podmienky, ktoré uľahčujú vznik situácie priaznivej pre podplácanie, korupciu, korupčné správanie alebo konanie.

Protikorupčná prevencia

Pod týmto pojmom sa rozumejú systematické postupy na a) odhaľovanie a odstraňovanie príčin, príležitostí a podmienok priaznivých pre vznik a existenciu korupcie; b) oslabovanie a eliminovanie korupčných rizík; c) zníženie pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie; d) odrádzanie osôb od páchania trestných činov korupcie; e) posilňovanie kultúry etiky, integrity a protikorupčného povedomia.

³ Článok 15 a nasl. Dohovoru Organizácie spojených národov proti korupcii (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 434/2006 Z. z.).

⁴ Dokument EK - *Posúdenie rizika podvodu a účinné a primerané opatrenia proti podvodom*, Európske štrukturálne a investičné fondy – usmernenia pre členské štáty a orgány zapojené do programu, 16.06.2014, Európska komisia, EGESIF 14-0021-00

(https://ec.europa.eu/sfc/sites/sfc2014/files/sfc-files/guidance_fraud_risk_assessment_sk.pdf).

⁵ § 266 až 268 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

⁶ § 241 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

Systém manažérstva proti korupcii

Súbor vzájomne sa ovplyvňujúcich prvkov organizácie pôsobiacich na prijatie protikorupčnej politiky, protikorupčných cieľov a procesov na dosahovanie týchto cieľov.

Verejná integrita

Dôsledný súlad konania so spoločnými etickými hodnotami, zásadami a normami s cieľom podporovať a uprednostňovať verejný záujem pred súkromnými záujmami vo verejnom sektore. V kontexte činnosti orgánov verejnej moci sa zároveň chápe ako čestnosť, poctivosť, nezáujatosť, nestrannosť, rešpektovanie dôstojnosti, slušnosť, korektnosť, transparentnosť a dôveryhodnosť pri vykonávaní úradných povinností a zverených právomocí. Je nesporné, že medzi verejnou integritou a korupciou je nepriamoúmerný vzťah.

Verejný záujem⁷

Záujem trvalo a udržateľne zlepšovať v súlade so zásadami právneho štátu a všeobecne uznávanými zásadami etiky a morálky kvalitu života, životných podmienok a blahobytu všetkých občanov alebo väčšiny občanov. Verejný záujem ako predmet sústredeného úsilia sa však nechápe ako svojvôľa na úkor ostatných osôb, ale ako oprávnený nárok, pri ktorom sa nezhorší situácia ostatných osôb a dodržia sa stanovené princípy demokracie a právneho štátu.

4. Základné právne predpisy relevantné z hľadiska korupcie a možných korupčných rizík

Rámec pôsobnosti úradu je vymedzený nasledovnými právnymi predpismi vytvárajúcimi právny základ pre minimalizovanie možného korupčného správania v úrade v oblasti jeho pôsobnosti, pričom úrad dlhodobo a cielene participuje na protikorupčnom pôsobení v rámci predmetu svojej činnosti a zákonných kompetencií.

Úrad vykonáva autorizáciu podľa **zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov** (ďalej len „zákon o zhode“). **Autorizácia** je udelenie oprávnenia orgánu posudzovania zhody na výkon posudzovania zhody určeného výrobku podľa technického predpisu z oblasti posudzovania zhody. Autorizáciu udeľuje úrad na základe písomnej žiadosti o autorizáciu a notifikáciu orgánu posudzovania zhody, pričom orgán posudzovania zhody sa udelením autorizácie stáva autorizovanou osobou. Autorizované osoby sa oznámením EK a ostatným členským štátom stávajú **notifikovanými osobami a ich výstupné dokumenty sú uznávané v rámci celej EÚ**.

Úrad rozhodne o žiadosti orgánu posudzovania zhody o udelenie autorizácie po preverení splnenia autorizačných požiadaviek stanovených v § 12 zákona o zhode. Úrad ďalej

⁷ V ústavnom zákone č. 357/2004 Z. Z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov je v čl. 3 ods. 2 pojem verejný záujem na účely tohto zákona vymedzený ako „*taký záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo mnohým občanom*“. V zákone č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov sa v § 2 ods. 2 verejný záujem chápe ako „*záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo väčšine občanov. U zamestnancov zamestnávateľa, ktorými sú právnické osoby podľa § 1 ods. 2 písm. c), výkon práce vo verejnom záujme je aj plnenie povinností zamestnancov v záujme týchto právnických osôb podľa Obchodného zákonníka*“.

podľa § 3 ods. 1 písm. e) zákona o zhode kontroluje, či orgán posudzovania zhody, ktorý žiada o autorizáciu, spĺňa autorizačné požiadavky a pravidelne kontroluje splnenie autorizačných požiadaviek, povinností autorizovanej osoby podľa § 21 zákona o zhode a požiadaviek ustanovených technickým predpisom z oblasti posudzovania zhody, ktorý je uvedený v rozhodnutí o autorizácii, pričom metodicky usmerňuje výkon kontroly podľa § 13 zákona o zhode; kontroluje splnenie autorizačných požiadaviek autorizovanou osobou pri podaní žiadosti podľa § 15 ods. 1 písm. e) a § 16 zákona o zhode. Úrad má v tejto súvislosti vypracované dva metodické postupy, a to **Metodický postup (MP 05: 2020) o zásadách na udelenie autorizácie a notifikácie** a **Metodický postup (MP 45: 2019) na kontrolu činnosti autorizovaných osôb a notifikovaných osôb podľa zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov**. Podrobné informácie sú [dostupné na webovom sídle úradu](#). Úrad ukladá sankcie podľa § 28 zákona o zhode.

Oblasť technickej normalizácie je predmetom zákona č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o technickej normalizácii“). Zákon o technickej normalizácii upravuje pôsobnosť úradu v oblasti technickej normalizácie, práva a povinnosti slovenského národného normalizačného orgánu, tvorbu, poskytovanie, rozmnožovanie, rozširovanie, preverovanie a zrušenie slovenskej technickej normy (ďalej len „STN“) a technickej normalizačnej informácie (ďalej len „TNI“), výdavky na tvorbu STN a TNI, ochranu STN a TNI, poskytovanie inej technickej normy a inej TNI, dohľad nad dodržiavaním tohto zákona a ukladanie pokút. Podľa § 30 ods. 2 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov s cieľom zabezpečenia transparentného postupu pri tvorbe STN a TNI podľa § 7 zákona o technickej normalizácii a pri zabezpečení ďalších povinností v oblasti technickej normalizácie vyplývajúcich z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 z 25. októbra 2012 o európskej normalizácii, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES a ktorým sa zrušuje rozhodnutie Rady 87/95/EHS a rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES v platnom znení (ďalej len „nariadenie“) vydal úrad **Metodický postup (MP 03: 2021) Tvorba pôvodných slovenských technických noriem a pôvodných technických normalizačných informácií**. Ak sa na tvorbu normalizačného dokumentu⁸ alebo na prevzatie európskej normy, európskeho normalizačného produktu, inej technickej normy alebo inej TNI prekladom do štátneho jazyka vyžaduje príspevok zo štátneho rozpočtu, postupuje úrad v súlade s osobitným predpisom⁹ a podľa **Metodického postupu (MP 06: 2024), ktorým sa realizuje program Rozvoja technickej normalizácie**, ktorý zabezpečuje transparentný a nediskriminačný výber spracovateľa a riešiteľa. Úrad prejednáva priestupky a iné správne delikty súvisiace s ochranou STN a TNI a ukladá pokuty podľa § 16 a § 17 zákona o technickej normalizácii.

⁸ Nová pôvodná STN, nová pôvodná predbežná STN alebo nová pôvodná TNI, zmena alebo revízia pôvodnej STN, revízia pôvodnej predbežnej STN, revízia pôvodnej TNI, národná príloha k európskej norme (článok 2 ods. 1 písm. b) nariadenia) alebo k inej technickej norme (§ 2 písm. a) zákona o technickej normalizácii) alebo európskemu normalizačnému produktu (článok 2 ods. 2 nariadenia) alebo k inej TNI (§ 2 písm. b) zákona o technickej normalizácii) a jej/jeho zmena alebo revízia.

⁹ Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Úrad ďalej [rozhoduje o autorizácii podľa zákona o metrológii](#) a vedie zoznam autorizovaných osôb. **Autorizácia** je udelenie oprávnenia podnikateľovi alebo inej právnickej osobe na výkon overovania určeného meradla alebo výkon úradného merania. Autorizáciu udeľuje úrad na základe písomnej žiadosti žiadateľa o autorizáciu, ktorý môže začať vykonávať činnosť, ktorá je predmetom autorizácie, až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o autorizácii. Autorizácia sa neudeľuje na výkon overovania cestných rýchlomerov a analyzátorov dychu. Komplexné preverovanie splnenia podmienok na udelenie autorizácie úradom je realizované v súlade s **Metodickým postupom (MP 52: 2019) o autorizácii na výkon overovania určených meradiel a výkon úradného merania**.

Úrad takisto [rozhoduje o registrácii podľa zákona o metrológii](#) vo vzťahu k prihlasovateľovi, ktorého predmetom činnosti je oprava alebo montáž určených meradiel alebo balenie označených spotrebiteľských balení, alebo dovoz označených spotrebiteľských balení, a vedie zoznam registrovaných osôb. Registráciu udeľuje úrad na základe písomnej prihlášky prihlasovateľa, ktorý môže začať vykonávať činnosť, ktorá je predmetom registrácie, až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o registrácii. Komplexné preverovanie splnenia podmienok na udelenie registrácie je realizované v súlade s **Metodickým postupom (MP 53: 2019) o registrácii na opravu alebo montáž určených meradiel alebo balenie alebo dovoz označených spotrebiteľských balení**.

Metrologický dozor je zákonom o metrológii zverený **SMI**. SMI vykonáva dozor nad plnením povinností orgánu verejnej moci, podnikateľa, inej právnickej osoby alebo inej fyzickej osoby podľa zákona o metrológii a plní aj funkciu orgánu dohľadu¹⁰ pre oblasť meradiel. Odvolacím orgánom proti rozhodnutiam SMI je úrad, ktorý pri rozhodovaní o podaných odvolaniach postupuje podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

Základné právne predpisy relevantné z hľadiska možných korupčných rizík v úrade:

- zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov;
- zákon NR SR č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov;
- zákon NR SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 53/2023 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody;
- zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov;

¹⁰ § 26 písm. e) zákona o zhode.

- zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 55/2018 Z. z. o poskytovaní informácií o technickom predpise a o prekážkach voľného pohybu tovaru v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 189/2023 Z. z.

5. Východiská PKP ÚNMS SR

ÚNMS SR vychádzal pri tvorbe PKP ÚNMS SR z Protikorupčnej politiky SR. ÚNMS SR ďalej prijal vlastnú protikorupčnú politiku, aktualizovanú s účinnosťou od 2. februára 2024, a to v podobe osobitného interného riadiaceho aktu ÚNMS SR č. 40/2019 Rozhodnutie predsedu, ktorým sa vydávajú Protikorupčná politika a Protikorupčné ciele ÚNMS SR, ktorá bola vypracovaná v súlade s požiadavkami normy. [Protikorupčná politika ÚNMS SR](#) je určená pre všetkých jeho zamestnancov, zmluvných partnerov, ako aj pre rezortné a spolupracujúce organizácie a ďalšie zainteresované strany. Jej účelom je vymedzenie hlavných zásad a postojov úradu v oblasti predchádzania a boja proti korupcii.

Protikorupčná politika SR spoločne s certifikovaným SMPK v úrade vrátane protikorupčnej politiky a protikorupčných cieľov napomáhajú ÚNMS SR implementovať účinné mechanizmy zamerané na predchádzanie a odhaľovanie korupcie, ako aj následné prijímanie nápravných opatrení v prípade zistených prípadov korupcie.

5.1 Faktory s vplyvom na realizáciu PKP ÚNMS SR

Zvýšiť alebo ohroziť úspešnosť realizácie PKP ÚNMS SR a ovplyvniť úspešnosť plnenia stanovených cieľov PKP ÚNMS SR môžu mnohé faktory.

5.1.1 Faktory s priaznivým vplyvom na realizáciu PKP ÚNMS SR

- a) konkrétne prejavový záväzok bojovať proti korupcii a eliminovať korupčné riziká,
- b) certifikácia SMPK v súlade s požiadavkami normy,
- c) podpora vedenia ÚNMS SR pri vypracovaní a zavedení PKP ÚNMS SR,
- d) dodržiavanie etického kódexu, ako aj prijatých protikorupčných pravidiel,
- e) vymenovanie manažéra SMPK, ktorý dohliada na dodržiavanie protikorupčných predpisov a pravidiel prijatých v úrade, a garanta SMPK, ktorého úlohou je podpora vytvorenia, implementovania, udržiavania a trvalého zlepšovania SMPK v úrade v súlade s požiadavkami normy,
- f) vzájomná výmena informácií (dobrá prax) z implementovania SMPK s organizáciami zapojenými do národného projektu.

5.1.2 Faktory s nepriaznivým vplyvom na realizáciu PKP ÚNMS SR

- a) nízka dôvera zamestnancov v efektívnosť uplatňovania zavedených protikorupčných pravidiel v praxi,
- b) obava zamestnancov z oznamovania korupcie, resp. iného protispoločenského konania a s tým súvisiaca nízka pravdepodobnosť odhalenia prípadov korupcie,
- c) vnímanie uplatňovania zavedených protikorupčných pravidiel a etických zásad v rámci úradu ako formálne.

6. Priority a ciele PKP ÚNMS SR

PKP ÚNMS SR je postavený na prioritách a cieľoch vychádzajúcich z priorit Protikorupčnej politiky SR, ako aj Protikorupčnej politiky úradu a stanovených protikorupčných cieľov.

Priorita 1: Presadzovanie a ochrana verejného záujmu prostredníctvom zmenšovania priestoru a príležitostí pre korupciu.

Ciele:

- 1.1 Vytvárať a posilňovať protikorupčné prostredie, v ktorom sa zdôrazňuje ochrana verejného záujmu.
- 1.2 Udržiavať a trvale zlepšovať SMPK v súlade s požiadavkami normy.
- 1.3 Zmenšovať priestor a príležitosti pre korupciu identifikovaním možných korupčných rizík.
- 1.4 Identifikovať a prijať opatrenia na oslabovanie a eliminovanie korupčných rizík.

Priorita 2: Zvyšovanie protikorupčného povedomia zamestnancov ÚNMS SR prostredníctvom protikorupčného vzdelávania.

Cieľ:

- 2.1 Rozvíjať protikorupčné povedomie zamestnancov a poskytovať protikorupčnú odbornú prípravu prostredníctvom protikorupčného vzdelávania.

7. Riadenie korupčných rizík

Posudzovanie korupčných rizík ako súčasť ich riadenia zahŕňa súbor činností a mechanizmov, prostredníctvom ktorých sa stanovuje pravdepodobnosť výskytu priestoru, podmienok, príčin či príležitostí na korupciu alebo pravdepodobnosť výskytu samotnej korupcie. Posudzovanie korupčných rizík však nie je jednorazová ani samoúčelná činnosť. Je to sústavný proces. Prijaté opatrenia na oslabovanie a eliminovanie korupčných rizík je potrebné sústavne monitorovať, vyhodnocovať a zdokonaľovať tak, aby sa dosiahol žiaduci účinok.

Organizácia, ktorá nedokáže oslabiť alebo eliminovať korupčné riziká, ktorým je vystavená, spôsobuje problémy nielen sebe, ale aj iným organizáciám mimo svojej pôsobnosti. Snahou ÚNMS SR tak je efektívnym riadením korupčných rizík eliminovať alebo minimalizovať potenciálne korupčné riziká na úrovni, na ktorej je ich úrad schopný riadiť.

Riadenie korupčných rizík je základnou súčasťou činnosti úradu a vzťahuje sa na všetky jeho procesy. Patrí do pôsobnosti vedúcich zamestnancov úradu a zamestnancov na všetkých stupňoch riadenia, ktorí identifikujú existujúce korupčné riziká, mapujú a hodnotia stupeň ich významnosti. Výsledkom procesu je vyhotovenie aktuálneho katalógu

korupčných rizík na príslušné obdobie. Katalóg korupčných rizík sa pravidelne, minimálne jedenkrát ročne, prehodnocuje s cieľom aktualizovať postupy na eliminovanie korupčných rizík, prípadne identifikovať nové korupčné riziká.

Proces riadenia korupčných rizík na úrade je upravený v rámci interného riadiaceho aktu ÚNMS SR č. 53/2017 Rozhodnutie predsedu o riadení rizík na Úrade pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky. Schválený **Katalóg rizík úradu na rok 2024** je dostupný pre všetkých zamestnancov úradu na zdieľanom priečinku.

8. Protikorupčné opatrenia

Korupčné riziko č. 1: Možné korupčné správanie zamestnancov.

Opis korupčného rizika: Korupčné správanie zamestnancov vznikajúce pri plnení ich povinností (napr. ovplyvňovanie priebehu a výsledkov správnych konaní, ovplyvňovanie priebehu konaní pri ukladaní pokút).

Protikorupčné opatrenie č. 1.1	Eliminovanie možného korupčného správania zamestnancov ÚNMS SR.
Cieľ protikorupčného opatrenia	Zmenšovanie priestoru pre korupčné správanie zamestnancov pri plnení služobných, resp. pracovných povinností.
Formulácia protikorupčného opatrenia	Udržiavanie a zlepšovanie SMPK v ÚNMS SR podľa požiadaviek normy.
Zodpovednosť za vykonanie opatrenia	Predseda úradu, podpredseda úradu, generálny tajomník služobného úradu, riaditelia odborov, vedúci oddelení a manažér SMPK.
Merateľný ukazovateľ úspechu vzhľadom na cieľ	Správa z dozorového auditu o úspešnom preverení SMPK v ÚNMS SR.
Obdobie vykonávania opatrenia	Priebežná realizácia s vyhodnotením jedenkrát ročne v rámci preskúmania stavu SMPK vrcholovým manažmentom ÚNMS SR.
Opis rizík vyplývajúcich z nevykonania opatrenia	Možné zväčšenie priestoru na korupciu.
Návrh nápravného opatrenia	Odstránenie nezhôd v stanovenom termíne.

Protikorupčné opatrenie č. 1.2	Zvyšovanie protikorupčného povedomia a aktivizovanie protikorupčného správania zamestnancov ÚNMS SR.
Cieľ protikorupčného opatrenia	Dodržiavanie protikorupčných pravidiel a etickej kultúry v ÚNMS SR a zvýšenie jeho kreditu v očiach verejnosti.
Formulácia protikorupčného opatrenia	Zvyšovanie protikorupčného povedomia zamestnancov prostredníctvom protikorupčného vzdelávania s dôrazom na problematiku oznamovania protispoločenskej činnosti.
Zodpovednosť za vykonanie opatrenia	Osobný úrad, vnútorný kontrolór a manažér SMPK.
Merateľný ukazovateľ úspechu vzhľadom na cieľ	100 % preškolených zamestnancov, 100 % vyškolenie novoprijatých zamestnancov ÚNMS SR.

Obdobie vykonávania opatrenia	Priebežná realizácia s vyhodnotením jedenkrát ročne.
Opis rizík vyplývajúcich z nevykonania opatrenia	Korupčné správanie zamestnancov.
Návrh nápravného opatrenia	Vyvodenie osobnej zodpovednosti a vykonanie primeraných disciplinárnych opatrení v prípade porušenia protikorupčných pravidiel.

Korupčné riziko č. 2: Výber vopred dohodnutého dodávateľa zákazky za „odmenu“ v procese verejného obstarávania.

Opis korupčného rizika: Ohrozenie kvality dodávaných produktov a služieb a možné finančné straty.

Protikorupčné opatrenie č. 2	Udržiavanie plne transparentného a nediskriminačného procesu verejného obstarávania s cieľom zabezpečiť vhodných dodávateľov, ktorí budú spĺňať všetky zadané požiadavky.
Cieľ protikorupčného opatrenia	Eliminovanie potenciálneho korupčného správania v procese verejného obstarávania a zachovávanie transparentnosti a nediskriminácie pri výberových konaniach.
Formulácia protikorupčného opatrenia	Aplikovanie náležitého posúdenia dôveryhodnosti podľa čl. 8.2 normy pri všetkých zadávaných zákazkách.
Zodpovednosť za vykonanie opatrenia	Predseda úradu, podpredseda úradu, generálny tajomník služobného úradu, riaditelia odborov, vedúci oddelení a manažér SMPK.
Merateľný ukazovateľ úspechu vzhľadom na cieľ	100 % posúdených zmluvných partnerov.
Obdobie vykonávania opatrenia	Priebežná realizácia s vyhodnotením jedenkrát ročne.
Opis rizík vyplývajúcich z nevykonania opatrenia	Výber nevhodného dodávateľa.
Návrh nápravného opatrenia	Vykonanie interného auditu SMPK zameraného na pravidlá náležitého posudzovania dôveryhodnosti.

9. Monitorovanie, hodnotenie a aktualizácia PKP ÚNMS SR

Účelom monitorovania PKP ÚNMS SR je zistiť mieru úspešnosti vykonávania protikorupčných opatrení a mieru dosiahnutých zlepšení v ÚNMS SR. Cieľom je vytvoriť jasný obraz o dosiahnutom pokroku v znižovaní korupcie. Pri monitorovaní, ako aj vyhodnotení sa berú do úvahy najmä informácie poskytnuté organizačnými útvarmi úradu, resp. zainteresovanými stranami. Vyhodnocovanie plnenia PKP ÚNMS SR vykonáva ÚNMS SR priebežne. Podkladom pre vyhodnotenie sú údaje za kalendárny rok, priebežne zhromažďované na úrovni jednotlivých organizačných útvarov ÚNMS SR. V súvislosti s vyhodnotením plnenia PKP ÚNMS SR sa určia zodpovedné osoby, ktoré na základe údajov poskytnutých organizačnými útvarmi ÚNMS SR vypracujú v termíne do 30. júna nasledujúceho

kalendárneho roka Hodnotiacu správu o plnení PKP ÚNMS SR a túto správu ÚNMS SR zverejní na svojom webovom sídle. Hodnotiaca správa o plnení PKP ÚNMS SR zahŕňa aj prípadné návrhy na aktualizáciu PKP ÚNMS SR a jeho zlepšenie.